

Основні правила вимови голосних звуків

В українській мові є шість голосних звуків: [а], [о], [у], [е], [и], [і]. Кожен із них може опинятися в сильній або слабкій позиції.

Сильна позиція голосного — під наголосом.

Слабка позиція голосного — не під наголосом.

Потрапляючи в слабку позицію, голосні починають уподібнюватися до інших, сильніших.

Є три звуки, які треба вимовляти чітко завжди: [а], [у], [і].

Нечітко, тобто з наближенням до іншого звука, вимовляють [о], [е], [и].

1. Звуки [е] та [и] наближаються одне до одного, коли вони не під наголосом:

[ч *еи* м *п'и* о *н*]. Згідно з академічними джерелами, зокрема кодифікованими орфоепічними словниками, укладеними науковцями Інституту української мови та Інституту мовознавства Національної академії наук, у кінці слова ненаголошенні **е** та **и** вимовляємо з наближенням. Наприклад, таке наближення буде в словах *спати*, *чесний*: [*с п а́т и^е*], [*ч е́с н и^е й*].

2. Голосний [о] в українській мові може наблизатися до [у]. Це відбувається лише у двох випадках: перед наголошеним [у] або [і]: *розумний* [*роу з у́м н и й*]; *зозуля* [*зоу з у́л а*]; *сопілка* [*соуп'і́л ка*]; *довіра* [*доу в'і́р а*].

Практичні завдання

Завдання 1

Знайдіть у поданих уривках слова, у яких є голосні, які вимовляємо нечітко, з наближенням. Запишіть транскрипцію для цих слів.

Конфлікт (від лат. *conflictus* — «зіткнення») — зіткнення протилежних думок, точок зору, відсутність згоди між двома або більше сторонами.

Виникнення конфліктної ситуації в будь-яких стосунках є нормою, тому що це нормальні, коли між людьми виникають суперечності, оскільки кожна людина має свою позицію, яка спирається на власний світогляд і життєвий досвід.

Важливо, який спосіб вирішення конфліктної ситуації обирає людина, оскільки від цього залежить, яким буде конфлікт: екологічним чи матиме нездоровий характер. У нормі під час конфлікту відбувається зіткнення двох протилежних думок і люди намагаються знайти компроміс. Вирішення конфліктної ситуації — це правильний спосіб пошуку істини та примирення. Сварка, на відміну від конфлікту, має більше емоційне наповнення. Тобто в конфлікті люди можуть виступати емоційно врівноваженими, спокійними та стриманими, раціонально та чітко висловлювати свою позицію. А у сварці зазвичай люди висловлюють свою думку агресивно та нестримано. Коли в однієї людини є багато емоцій, в іншої також відбувається емоційна реакція, і ніякого конструктиву в такому діалозі не може бути.

За матеріалами <https://www.the-village.com.ua>

Рекомендовані джерела

1. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту): підручн. для 10 кл. закл. заг. сер. освіти / Олександр Авраменко. Київ: Грамота, 2018.